

ZATERDAG
25 FEBRUARI
2023

OUDE KERK
HELVOIRT
19.00 UUR

OPEN KERK

HELVOIRT

EERSTE ZONDAG VAN DE
VEERTIGDAGENTIJD

EERSTE ZONDAG VAN DE
VEERTIGDAGENTIJD

VOORAF

Orgelspel

INTREDELIED

Thema:

KEUZES TUSSEN GOED EN KWAAD

Komende vieringen van Open Kerk Helvoirt:

Zaterdag	11 maart	19 uur	Viering
Zaterdag	25 maart	19 uur	Viering
Zaterdag	1 april	19 uur	Palmpasen

Voor wie de vieringen van Open Kerk Helvoirt
wil blijven mogelijk maken:
NL80 INGB 0006 2320 91
t.n.v. Open Kerk Helvoirt

*Het leven voert ons naar dit huis
waar 't woord aan ons geschiedt
God roept zijn naam over ons uit
en wekt in ons het lied.*

*Dit huis van hout en steen
dat lang de stormen heeft doorstaan
waar nog de wolk gebeden hangt
van wie zijn voorgegaan.*

*Dit huis dat alle sporen draagt
van wie maar mensen zijn
de pijler die het alles schraagt
wilt Gij die voor ons zijn?*

BEGROETING

Keuzestress, een relatief nieuw woord in onze
woordenschat. Stress die je ervaart door onze
overvloed, elke dag weer vergroot en als onmisbaar
aangeprezen.

Maak keuzes die leven gevend zijn. Criteria te
over. Ik noem er enkele.
Verklein je medemens niet, want hij is een mens als
jijzelf.
Put de aarde niet verder uit, want dan kan zij ons
niet langer dragen.
Probeer niet om aan God gelijk te zijn, want
daarmee ga je de menselijke maat ver te buiten.

Welkom u allen, vanavond hier,
omwille van elkaar, in Godsnaam.

LIED

*Zal dit een huis, een plaats zijn waar
de hemel opengaat
waar Gij ons met uw zegen troost
waar Gij u vinden laat?*

OPEN KERK

HELVOIRT

*Dit huis slijt met ons aan de tijd
maar blijven zal de kracht
die wie hier schuilen verder leidt
tot alles is volbracht.*

STILTE

- V. **Bidden**
is hopen, dat je in stilte iets van God ervaart.
Gij wacht op ons, God, totdat wij opengaan.
Stem ons af op uw stem, op uw stilte.

SCHULD EN VERGEVING

- V. **Wat ik gewild heb,
wat ik gedaan heb.**

Wat mij gedaan werd,
wat ik misdaan heb.

Wat ongezegd bleef,
wat onverzoend bleef.

Al het beschamende
neem het van mij

en dat ik dit was
en geen ander.

- A. **Vergeven wij elkaar
en God en Goed ons allen.**

BEZINNING

Woord en lied

- G. *Helende Geest,
gij zijt als de wind, kom dan,
waai door onze harten,
zuiver ons.*
- V. **Het is donker,
we ervaren alledag veel duister.
Maar toch zoek ik licht,
kies ik voor een gloed,
die niet te doven is.**
- G. *Helende Geest,
gij zijt als het vuur, kom dan,*

*vuur ons aan tot liefde,
beziel ons.*

- V. **Het is koud,
kil en guur.
Maar juist dan zoek ik warmte,
kies ik voor een vuur dat niet uitgaat.**

- G. *Helende Geest,
gij zijt als de dauw, kom dan,
laaf ons met uw goedheid,
vervul ons.*

- V. **Het wordt stil,
alles zwijgt.
Maar ik zoek een stem,
een woord dat aanspreekt.**

Ik zoek door alles heen
naar U:
Licht en Warmte,
in tijd en eeuwigheid.

- G. *Helende Geest,
gij zijt als het licht, kom dan,
wek ons tot nieuw leven,
herschep ons.*

GEBED

Verborgен God,
niemand van ons weet
wie Gij zijt;
niemand van ons
heeft U in pacht.

Gij in ons
en ons ver te boven.
Gij met ons in de tijd
en ver vooruit.

Gij zijt met allen die U,
hoe u ook heet,
zoeken en meemaken;
die waar ook ter wereld
vredig met elkaar omgaan.

- A. **Amen**

LIED

*De Geest des Heren heeft
een nieuw begin gemaakt,
in al wat groeit en leeft
zijn adem uitgezaaid.
De Geest van God bezielt
die koud zijn en versteend,
herbouwt wat is vernield,
maakt één, wat is verdeeld.*

LEZING UIT HET BOEK GENESIS (2: 7-9; 3:1-7)

Toen maakte God, de Heer, de mens. Hij vormde hem uit stof, uit aarde, en blies hem levensadem in de neus. Zo werd de mens een levend wezen.

God, de Heer, legde in het oosten, in Eden, een tuin aan en daarin plaatste Hij de mens die Hij had gemaakt. Hij liet uit de aarde allerlei bomen opschieten die er aanlokkelijk uitzagen, met heerlijke vruchten. In het midden van de tuin stonden de levensboom en de boom van de kennis van goed en kwaad.

Van alle in het wild levende dieren die God, de Heer, gemaakt had, was de slang het sluwst. Dit dier vroeg aan de vrouw: 'Heeft God werkelijk gezegd dat jullie van geen enkele boom in de tuin mogen eten?' 'We mogen de vruchten van alle bomen eten,' antwoordde de vrouw, 'behalve die van de boom in het midden van de tuin. God heeft ons verboden van de vruchten van die boom te eten of ze zelfs maar aan te raken; doen we dat toch, dan zullen we sterven.' 'Jullie zullen helemaal niet sterven,' zei de slang. 'Integendeel, God weet dat jullie de ogen zullen opengaan zodra je daarvan eet, en dat jullie dan als God zullen zijn en kennis zullen hebben van goed en kwaad.'

De vrouw keek naar de boom. Zijn vruchten zagen er heerlijk uit, ze waren een lust voor het oog, en ze vond het aanlokkelijk dat de boom haar wijsheid zou schenken. Ze plukte een paar vruchten en at ervan. Ze gaf ook wat aan haar man, die bij haar was, en ook hij at ervan. Toen gingen hun beiden de ogen open en merkten ze dat ze naakt waren. Daarom regen ze vijgenbladeren aan elkaar en maakten er lendenschorten van.

LIED

*Wij zijn in hem gedoopt,
hij zalft ons met zijn vuur.
Hij is een bron van hoop
in alle dorst en duur.
Wie weet vanwaar hij komt,
wie wordt zijn licht gewaar?
Hij opent ons de mond
en schenkt ons aan elkaar.*

LEZING UIT HET EVANGELIE VOLGENS MATTEÛS (Matteüs 4: 1-11)

Na zijn doop werd Jezus door de Geest meegevoerd naar de woestijn om door de duivel op de proef gesteld te worden. Nadat hij veertig dagen en veertig nachten had gevast, had hij grote honger. Toen kwam de beproever naar hem toe en zei: 'Als u de Zoon van God bent, beveel die stenen dan in broden te veranderen.' Maar Jezus gaf hem ten antwoord: 'Er staat geschreven: "De mens leeft niet van brood alleen, maar van ieder woord dat klinkt uit de mond van God."'

Vervolgens nam de duivel hem mee naar de heilige stad, zette hem op het hoogste punt van de tempel en zei tegen hem: 'Als u de Zoon van God bent, spring dan naar beneden. Want er staat geschreven: "Zijn engelen zal hij opdracht geven om u op hun handen te dragen, zodat u uw voet niet zult stoten aan een steen."' Jezus antwoordde: 'Er staat ook geschreven: "Stel de Heer, uw God, niet op de proef."'

De duivel nam hem opnieuw mee, nu naar een zeer hoge berg. Hij toonde hem alle koninkrijken van de wereld in al hun pracht en zei: 'Dit alles zal ik u geven als u zich voor mij neerwerpt en mij aanbidt.' Daarop zei Jezus tegen hem: 'Ga weg, Satan! Want er staat geschreven: "Aanbid de Heer, uw God, vereer alleen Hem."' Daarna liet de duivel hem met rust, en meteen kwamen er engelen om hem te dienen.

LIED

*De Geest die ons bewoont,
verzucht en smeekt naar God,*

*dat Hij ons in de Zoon
doet opstaan uit de dood.
Opdat ons leven nooit
in weer en wind bezwijkt.
Kom, Schepper Geest, voltooi
wat gij begonnen zijt.*

OVERWEGING

De woestijn is, naast levenloze onherbergzaamheid, een prima plaats om je te verstoppen, te vluchten. Voor anderen ben je er praktisch onvindbaar. In ons taalgebruik verwijst 'woestijn' ook naar crisis, eenzaamheid. Maar crisis hoeft echter niet per se negatief te zijn. Een crisis kan ook een kans zijn, louterend zijn en kan nieuwe mogelijkheden openbaren en bieden.

Ook Jezus trok de woestijn in. Maar hij was niet op de vlucht. Hij trok zich terug om zich te bezinnen op zijn levenstaak. In zijn retraite beseft Jezus aan den lijve welke bekoringen hij in zijn leven zou ontmoeten. De evangelietekst schildert ons die in bloemrijke beeldtaal. Het verhaal wordt extra spannend door de interventies van de duivel, letterlijk hij die chaos probeert te scheppen. Hij zag duidelijk dat hij op zijn hoede moest zijn, niet zijn eigen voordeel moest zoeken en daardoor zijn zending tekortdoen. Niet eigen eer en macht, maar dienstbaarheid. Hij komt tot het inzicht dat er eigenlijk maar één keuze voor hem overblijft: te kiezen voor wat God wil en tegen wat de duivel hem voorspiegelt.

Wij staan allemaal vaak bloot aan eenzelfde soort bekoringen. De woestijn van ik-eerst-en-dan-de-rest. Kiezen voor onszelf, eigen gemak, eigen belangen, het idool van het dikke ik, of kiezen voor dienstbaarheid?

We weten het maar al te goed: verboden vruchten smaken het lekkerst, slangen heb je in allerlei gedaanten. En allemaal geven we er een beetje aan toe. Misschien met de gedachte: dit kleine beetje kan toch geen kwaad. Het mag wel niet, het hoort wel niet, het is eigenlijk verkeerd, maar: ze doen het toch allemaal, waarom zou ik het niet doen?

De veertigdagentijd zou dan een poging kunnen zijn om wat meer van ons ware zelf te vinden, van onze

ware missie te ontdekken. Uit de vluchtwoestijn de weg zoeken naar de zoekwoestijn.

Orgelspel

Het mooiste van de tv vind ik de knop om hem af te zetten. Ik ben niet verplicht om te kijken. Ik heb altijd de mogelijkheid om een ander kanaal te kiezen of om hem gewoon af te zetten. Datzelfde geldt voor zovele andere vindingen van onze tijd, voor veel dat ons leven gemakkelijker, aangener kan maken. Als je die zaken goed gebruikt, dan mogen we dankbaar zijn dat we ze kunnen gebruiken. Maar al te vaak weten we moeilijk maat te houden, geven we toe aan meer, groter en duurder, halen-hebben-en-houwen. Als we geen bewuste keuzes maken en dwangmatig maar alles pakken wat er te pakken valt, dan komen we onherroepelijk onszelf tegen. Vroeg of laat worden we geconfronteerd met de negatieve gevolgen, en de weg terug, als er al een is, is meestal verschrikkelijk moeilijk.

Dat is de grote bekoring: de grens tussen goed en kwaad wat opschuiven zodat het ons wat beter uitkomt. De verleiding om onze mogelijkheden, onze kennis, onze positie te gebruiken of beter: te misbruiken in ons eigen voordeel.

Elke mens wil een beetje voor God spelen, in de zin van: zelf de regels in het leven bepalen, en zo jezelf macht geven om het leven naar eigen voordeel in te richten. Een probleem zo oud als de mensheid. De schrijver van de eerste hoofdstukken in het boek Genesis had dat maar al te goed begrepen. Hij verwoordde dit in het mooie verhaal van de zondeval dat we zojuist gehoord hebben. De eerste mensen waren eigenlijk best tevreden met wat zij hadden, maar toen hun voorgespiegeld werd dat er veel meer te halen was, dat ze gelijk aan God konden zijn, toen ging het mis. Daar ligt de wortel van veel kwaad.

Een streven in de veertigdagentijd die voor ons ligt zou kunnen zijn je bewust te maken van de betrekkelijkheid van zoveel dingen die onmisbaar lijken, wat te 'vasten' om het met een ouderwets woord uit te drukken. Proberen onszelf te verlossen van te knellende banden, van te veel van het goede.

Dienstbaar kiezen voor dat wat leven brengt. Alleen dan kunnen we echt vrije en gelukkige mensen zijn.

Maak keuzes die leven gevend zijn betekent: Verklein je medemens niet, want hij is een mens als jijzelf. Put de aarde niet verder uit, want dan kan zij ons niet langer dragen. Probeer niet om aan God gelijk te zijn, want daarmee ga je de menselijke maat ver te buiten.

ORGELSPEL

BELIJDENIS

V. Wij beseffen

dat wij onze rust niet vinden in de zekerheid van wat wij belijden,
maar in verwondering over wat ons geschonken wordt;
dat wij onze bestemming niet vinden in onverschilligheid en hebzucht,
dat ons bestaan niet voltooid wordt door wie we zijn en hebben, maar door wat oneindig groter is dan wij kunnen bevatten.

A. Door dit besef geleid, geloven wij in Gods Geest
die al wat mensen scheidt te boven gaat
opdat wij, zingend en zwijgend,
biddend en handelend, God eren en dienen.

V. Wij geloven in Jezus,
een van Geest vervulde mens,
het gelaat van God dat ons aanziet en verontrust.
Hij had de mensen lief en werd gekruisigd
maar leeft, zijn eigen dood en die van ons voorbij.

A. Wij geloven in God,
die ondoorgronde liefde is,
de grond van het bestaan,
die ons de weg van vrijheid,
vrede en gerechtigheid wijst.

V. Wij geloven dat wij geroepen worden om kerk te zijn in het teken van de hoop.

A. Want wij geloven in de toekomst van God en wereld, in het koninkrijk dat is en komen zal.

ONDERBREKING

Orgelspel
Collecte
Brood en beker

LIED

G. *Voor kleine mensen is hij bereikbaar,
Hij geeft hoop aan rechtelozen,
hun bloed is kostbaar in zijn ogen,
Hij koopt hen vrij uit het slavenhuis.*

K. *Hij zal opkomen voor de misdeelden,
Hij zal de machten die ons dwingen
breken en binden, Hij zal leven,
onvergankelijk als de zon.*

G. *Voor kleine mensen is Hij bereikbaar,
Hij geeft hoop aan rechtelozen,
hun bloed is kostbaar in zijn ogen,
Hij koopt hen vrij uit het slavenhuis.*

K. *Zoals de dauw die de aarde drenkt,
zo zal Hij komen en in die dagen
zullen trouw en waarachtigheid bloeien,
zal er vrede in overvloed zijn.*

G. *Voor kleine mensen is Hij bereikbaar,
Hij geeft hoop aan rechtelozen,
hun bloed is kostbaar in zijn ogen,
Hij koopt hen vrij uit het slavenhuis.*

K. *Dan dragen de bergen schoven van vrede
en de heuvels een oogst van gerechtigheid,
een vloed van koren, golvende velden –
een stad rijst op uit een zee van groen.*

G. *Voor kleine mensen is Hij bereikbaar,
Hij geeft hoop aan rechtelozen,
hun bloed is kostbaar in zijn ogen,
Hij koopt hen vrij uit het slavenhuis.*

GEDACHTENIS.

Uw glans over ons bestaan,
de warmte van uw adem door ons heen,
teken van uw genade in ons leven.
Met elkaar het brood breken, het leven delen,
de beker zoet en zuur samen drinken
en doorgeven tot alles zal zijn voldragen.

Denk aan die pijn hebben,
in het ongewisse verkeren
en ben dankbaar om hen die
– geen moeite te veel – hen bijstaan.
Bid voor hen die alle lief en leed
met ons deelden en ons zijn ontvallen,
naam voor naam, gezicht voor gezicht.

Vol respect gedenken wij Corry Netelbeek, die jaren lang hier met ons het leven heeft gevierd, tot maart 2020 met haar partner Henk. Op dinsdag 14 februari is zij gestorven en op zaterdag 18 februari hebben wij in een viering rond woord en beker afscheid van haar genomen. Dat zij moge ontwaken in het volle Licht.

Denk ook aan die vergeten en alleen heengaan;
omkomen door een oorlog die nooit had mogen beginnen, door zinloos geweld, honger of dorst.
Moge Gods Geest alle wereldleiders inspireren om stappen te zetten die tot vrede leiden.

A. Er zij licht, vrede, rust.

KLEIN DANKLIED

*Gij hebt, o God,
dit broze bestaan gewild,
hebt boven 't nameloze
mij uitgetild.*

*Laat mij dan dankbaar leven
de volle tijd,
geborgen
in de bevende zekerheid*

*dat ik niet
uit dit smal en onvast bestand
van mijn bestaan zal vallen
dan in uw hand.*

GEBED AAN TAFEL

Onze Vader in het verborgene,
die uw zon doet opgaan en uw regen zendt
over mensen kwaad en goed:
uw naam zij geheiligd in mensen,
uw wil geschiede door mensen.

Gezegend zijt Gij
om uw wijsheid die verborgen is
om uw droom die Gij gekoesterd hebt
van alle eeuwigheid:
dat wij ooit zouden worden
mensen in het volle licht.

Gezegend om uw naam 'Ik zal er zijn',
Gij die alleen voor ons en met ons zijt
zolang wij zijn voor mensen en met mensen.

G. *Gij die ons kent en roept ons bij name,
adem van leven, herder van mensen,
zult Gij ons vinden, hoelang verdragen?*

Gezegend Gij,
om allen die U kennen en eren
al doende gerechtigheid,
die in hun midden de vreemdeling eren,
die niet bespotten de dove,
niet doen struikelen de blinde.

Gezegend zijt Gij
om naamloze mensen
vervolgd, voortvluchtig, ten dode gefolterd.

Gezegend zijt Gij om allen hier
die in het verborgene elkander dragen.
Gezegend zijt Gij
om het brood dat wij eten
en dat wij gespaard zijn tot vandaag.

Zegenen zult Gij ons, verlichten, bevrijden,
als wij uw woord gestand doen
en delen ons brood met onze naasten.

G. *Waar toe bestaan als Gij zoudt ontbreken,
als wij vergeten de hand die ons maakte,
als wij vervreemden, ver van U raken?*

Gezegend zijt Gij
om Jezus van Nazareth, dienstknecht van allen,
die ten einde toe uw weg gegaan is:
die in de nacht van overlevering
voordat hij lijden moest en sterven zou
het brood gebroken heeft en uitgedeeld;
Neemt en eet, heeft hij gezegd,
dit is voor u mijn lichaam.

Ook de beker heeft hij ons gereikt:
kunt gij de beker drinken
die ik drinken moet?
Drinkt dan deze beker van een nieuw verbond
tot zijn gedachtenis.

Als wij, door zijn woorden aangeraakt
en door zijn liefde aangestoken,
met hem willen zijn,
mensen voor mensen,
laat dan in ons midden
eenheid zijn van visioen en inzicht,
geen wrok, geen hoogmoed,
maar de gezindheid die was in hem.
zolang wij zijn voor mensen en met mensen.

G. *Wie zou U ooit van mensen weerhouden?
Geen dan Gijzelf heeft ons levend gemaakt.
Wie dan Gijzelf zal mensen behouden?*

Gij die ons in dit leven hebt geroepen,
doe ons toebehoren aan elkaar.
Dat wij naar wegen zoeken
om elkaar van dienst te zijn.
Dat wij niet losgeslagen leven,
bescherm ons tegen onszelf.

Dat wij volharden in aandacht,
dat ons niet begeeft: de kracht tot liefde -
dat mededogen en wijsheid
in ons midden groeien zal.
Doe ons ervaren de zegen van uw woord.

Gezegend die bidden zoals hij:

ONZE VADER

Gezongen

*Onze Vader verborgen
uw naam worde zichtbaar in ons
uw koninkrijk kome op aarde
uw wil geschiede, een wereld
met bomen tot in de hemel,
waar water schoonheid, en brood
gerechtigheid is, en genade –*

*waar vrede niet hoeft bevochten
waar troost en vergeving is
en mensen spreken als mensen
waar kinderen helder en jong zijn,*

*dieren niet worden gepijnigd
nooit één mens meer gemarteld,
niet één mens meer geknecht.*

*Doof de hel in ons hoofd
leg uw woord op ons hart
breek het ijzer met handen
breek de macht van het kwaad.*

*Van U is de toekomst
kome wat komt.*

V. U bent allemaal welkom om het brood
van het leven met elkaar te delen.

COMMUNIE

Orgelspel

LIED

*Gij levende eerste en laatste
moeder vader God onspreekbaar
boven onze woorden uit:
Zegen uw mensen die hier nu zijn
en al uw mensen waar ook ter wereld.
Doe lichten over ons Uw aangezicht
en geef ons vrede.*

GEBED EN LIED

V. Dat wij U horen
doorheen alle lawaai
dat we maken.

G. *Ga met God en Hij zal met je zijn,
jou nabij op al je wegen
met zijn raad en troost en zegen.
Ga met God en Hij zal met je zijn.*

V. Dat we U zien
doorheen alle stof
dat wij doen opwaaien.

G. *Ga met God en Hij zal met je zijn:
bij gevaar, in bange tijden
over jou zijn vleugels spreiden.
Ga met God en Hij zal met je zijn.*

V. **Dat wij bij alles wat we beleven mogen en moeten doormaken blijven gaan met U, door alle eeuwen heen gezien, vermoed als God en Goed voor nu en altijd.**

G. *Ga met God en Hij zal met je zijn: tot wij weer elkaar ontmoeten in zijn naam elkaar begroeten. Ga met God en Hij zal met je zijn.*

ZEGENWENS

De Levende zegene en behoede u,
de Levende doe zijn aangezicht over u lichten
en zij u genadig.

De Levende verheffe zijn aangezicht over u
en geve u vrede.

Zegen ons en behoed ons, en geef ons vrede,
in de naam van Vader, Zoon en heilige Geest.

Amen.

ORGELSPEL

VERANTWOORDING

Deze viering is samengesteld door de Liturgische
Werkgroep van Open Kerk Helvoirt.

Overweging: Paul Arts.

Lectoren: Paul Arts en Wilma Weren.

Koor onder leiding van Marcel Zagers.

Organist: Jac Peeters.

Belijdenis: naar de Remonstrantse
Geloofsbelijdenis (2006).

Bezinning en Gebed: naar Peer Verhoeven.

Gebed aan tafel: Huub Oosterhuis.

LIEDKEUZE

- A 78 Het leven voert ons
Sytze de Vries/Willem Vogel
- Pi 5 Helende Geest, Jaap Zijlstra/Willem Vogel
- Pi 2 De Geest des Heren, Jan Verhulst
- A 57 Voor kleine mensen
Huub Oosterhuis/Tom Löwenthal
- A 261 Klein Danklied
Aad den Besten/Michael Stumpel
- A 116 Gij die ons kent
Jacques Verhees/Willem Vogel
- A 273 Onze Vader verborgen
Huub Oosterhuis/Tom Löwenthal
- A 239 Gij levende eerste en laatste
Huub Oosterhuis/Antoine Oomen
- A 254 Ga met God
Jeremiah Rankin/Ralph Vaughan
Williams

AFBEELDING

De Nieuwe Herdgang, Paul Arts

© Open Kerk Helvoirt 2023

INTENTIES VOOR DE GEDACHTENIS

Wij spreken in elke viering intenties uit voor
overledenen. Namen daarvoor kunt u doorgeven
aan Wim Weren, telefonisch (013 52 19 343) of via
e-mail (w.j.c.weren@gmail.com). Uiteraard kunt u
ook andere intenties doorgeven.